

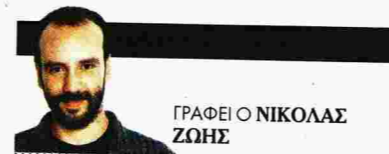
Πάολο Κονιέτι

Με αφορμή την ελληνική μετάφραση του βραβευμένου με Premio Strega μυθιστορημάτος του «Τα οχτώ βουνά», ο 40χρονος ιταλός συγγραφέας μιλάει για την υπεροχή της φιλίας έναντι της οικογένειας, τη σχέση των συγχρόνων του με τη φύση, τις τελευταίες εκλογές της Ιταλίας

«Όταν τα πράγματα ζορίζουν, οι πιο πολλοί επιλέγουν τη φυλακή τους»

Αν και μεγαλωμένος στην πόλη, ο μικρός Πιέτρο έχει γονείς που γνωρίστηκαν στο βουνό, ερωτεύτηκαν στο βουνό, παντρεύτηκαν στα ριζά του, βίωσαν τη δύναμή του ως τραγωδία. Καθόλου παράξενο που τελικά κι εκείνος το αγαπά και το επιλέγει ως τόπο διαβίωσης. Τα τρία μέλη της οικογένειας βέβαια διαφέρουν ακόμα και ως προς το αγαπημένο τους υψόμετρο, ενώ ειδικά ο γιος με τον πατέρα φαίνεται να διαφωνούν και για πιο βαθιά ζητήματα: «Το μέλλον είναι εκεί που πάει το νερό», λέει ο Πιέτρο ερωτώμενος σχετικά, μπροστά από έναν χείμαρρο «Λάθος. Και ευτυχώς», απαντάει ο Τζοβάνι. Όταν δε στο

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΛΑΣ ΖΩΗΣ

κάδρο θα μπει κι ένα ορεσίβιο αγρίμι ονόματι Μπρούνο, ο Πιέτρο θα αισθανθεί σχεδόν ανάξιος για τις πατρικές προσδοκίες. Τα δύο παιδιά θα χτίσουν μια φιλία βασισμένη λιγότερο στα λόγια και περισσότερο στις πράξεις, παίρνοντας ξεχωριστούς αλλά παράλληλους δρόμους ως ενήλικοι. Αν π.χ., σύμφωνα με μια θιβετιανή παραβολή, ο κόσμος αποτελείται από έναν

κύκλο οκτώ βουνών κι ενός ψηλότερου στη μέση, τότε ο ένας τους θα τριγυρνά στην περιφέρεια κι ο άλλος θα στέκεται στο κέντρο.

Είτε γιατί διεισδύει στον πυρήνα της φιλίας και της οικογένειας είτε γιατί βλέπει στα βουνά μια αλληγορία της ζωής (σε μια εποχή που η επιστροφή στη «φύση» γοητεύει ξανά), το μυθιστόρημα του ιταλού Πάολο Κονιέτι τιμήθηκε με την κορυφαία λογοτεχνική διάκριση της πατρίδας του, το βραβείο Premio Strega 2017 και με το Prix Médicis Étranger της Γαλλίας. Ετοιμάζεται και η κινηματογραφική του διασκευή. Η μετάφραση των «Οχτώ βουνών» σε 23 γλώσσες τον έφερε προσφάτως και

στο Μέγαρο Μουσικής και ο συγγραφέας λέει στο «Βιβλιοδρόμο» ότι την έκπληξη για τα τόσα βραβεία διαδέχτηκε γρήγορα μια ικανοποίηση: «Ενωσα ότι σε αυτά με οδήγησε η σκληρή μου δουλειά» σχολιάζει, εννοώντας τις συλλογές διηγημάτων του ή και την ενασχόλησή του με το ντοκιμαντέρ. Ισως, πάλι, φταίει που κι ο ίδιος ως ορεσίβιος ζει. Τα «Οχτώ βουνά» είναι εν μέρει αυτοβιογραφικά: ο Κονιέτι ξέρει και για τι πράγμα μιλάει και για τα συναισθήματα των αληθινών προσώπων που απέκτησαν δημοσιότητα ως χαρακτήρες του. «Χαίρονται που η ιστορία

→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Πάολο Κονιέτι «Όταν τα πράγματα ζορίζουν, οι πιο πολλοί επιλέγουν τη φυλακή τους»

→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

τους αγαπήθηκε» λέει. «Το μόνο που εισπράτ-
τουν είναι τρυφερότητα».

Στην περίπτωση του Πιέτρο λοιπόν ποιο είναι
το πιο βαθύ του παράπονο;

Έχει ένα είδος μοναξιάς που δεν θεραπεύεται.
Είναι ανίκανος να στεριώσει κάπου. Αποφεύ-
γει τις στενές σχέσεις και οι διαρκείς αλλαγές
πόλης και χώρας είναι για εκείνον εν μέρει μια
επιλογή, αλλά και μια κατάρα. Μερικές φορές
αναφέρεται σε «φίλους» που τον επισκέπτονται
ή σε «κοπέλες» με τις οποίες συνδέεται. Ποτέ
όμως δεν εμφανίζονται κανονικά στο μυθιστό-
ρημα. Ποτέ δεν διαθέτουν όνομα. Εφτασα στο
σημείο, καθώς έγραφα για αυτούς, να σκεφτώ
ότι στην πραγματικότητα δεν υπήρχαν καν.

Σε κάποιο σημείο, ενώ ανηφορίζουν ένα μο-
νοπάτι, ο πατέρας του τον ακολουθεί ένα
βήμα πιο πίσω, σαν να τον προστατεύει. Η
σκηνή μοιάζει με μεταφορά της σχέσης τους
μέσα στον χρόνο. Όμως ο τρόπος που αντι-
λαμβάνονται το μέλλον και το παρελθόν φαί-
νεται τελικά ως η μεγαλύτερη τους διαφορά.

Ο πατέρας του Πιέτρο δεν τον ακολουθεί για
να τον προστατεύσει, αλλά για να τον ελέγξει.
Να τον εξαναγκάσει, να τον κατευθύνει. Έχετε
περπατήσει ποτέ στα βουνά έχοντας κάποιον
ακριβώς πίσω από την πλάτη σας; Είναι κάτι
που σου προκαλεί αρκετή νευρική ένταση! Η με-
γαλύτερη διαφορά μεταξύ τους λοιπόν είναι
ότι ο πατέρας έχει θυσιάσει την ιδέα που έχει

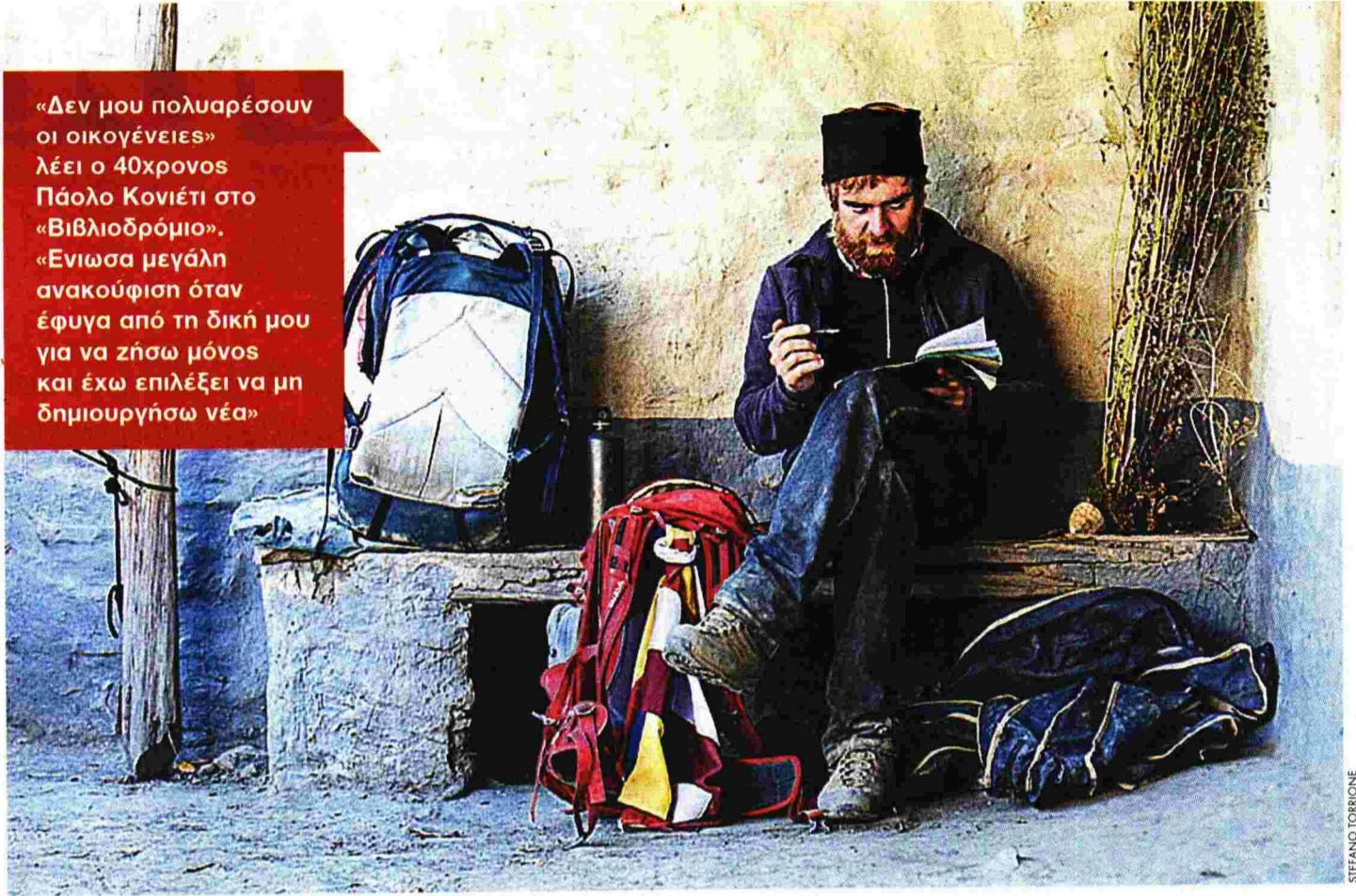
**Το μυθιστόρημα του ιταλού Πάολο
Κονιέτι τιμήθηκε με την κορυφαία
λογοτεχνική διάκριση της πατρίδας
του, ενώ τώρα ετοιμάζεται και η
κινηματογραφική του διασκευή**

για την ελευθερία, για χάρη της οικογένειας
και της εργασίας. Ενώ ο Πιέτρο έχει κάνει το
αντίθετο: κάθε επιλογή του πηγάζει από μια
απαιτητική ελευθερία, την οποία διεκδικεί μό-
νος κι αβέβαιος.

**Βρίσκει πάντως παρηγοριά στη φιλία του με
τον Μπρούνο. Είναι η φιλία, στη ζωή και στη
λογοτεχνία, ενίοτε σημαντικότερη από την
οικογένεια;**

Στη ζωή μου, σίγουρα. Δεν μου πολυαρέσουν οι
οικογένειες. Ενίωσα μεγάλη ανακούφιση όταν
έφυγα από τη δική μου για να ζήσω μόνος και
έχω επιλέξει να μη δημιουργήσω νέα. Αντίθε-
τα, θεωρώ την αγάπη και τη σχέση με μια γυ-
ναίκα ένα πολύ φιλόξενο μέρος, στο οποίο αι-
σθάνομαι όμορφα. Όσο για τη λογοτεχνία, μου
'ρχεται στο μυαλό μια ιστορία που αγαπώ: το
«Μυστικό του Brokeback Mountain», όπου η
οικογένεια ήταν ένας ανοίκειος – αν όχι εκθρι-
κός – τόπος, ενώ ο έρωτας και η φιλία ήταν ένα
καταφύγιο, όπου οι ήρωες ένιωθαν επιθυμη-
τοί και αποδεκτοί.

«Δεν μου πολυαρέσουν
οι οικογένειες»
λέει ο 40χρονος
Πάολο Κονιέτι στο
«Βιβλιοδρόμιο».
«Ενίωσα μεγάλη
ανακούφιση όταν
έφυγα από τη δική μου
για να ζήσω μόνος
και έχω επιλέξει να μη
δημιουργήσω νέα»

STEFANO TORICONE

**Αν έπρεπε να εξηγήσετε την παραβολή του
κύκλου με τα οκτώ χαμηλά βουνά και το ένα
ψηλό στη μέση χρησιμοποιώντας ένα καθημε-
ρινό παράδειγμα, ποιο θα ήταν αυτό; Μου θύ-
μισε την αντίθεση ανάμεσα στο να διαβάζεις
δέκα βιβλία από μια φορά και ένα, πολλές.**

Ναι, είναι καλή σύγκριση. Να διατρέξεις πολ-
λά βιβλία ή να γνωρίσεις σε βάθος ένα όμορ-
φο; Να κάνεις έρωτα με πολλές γυναίκες ή να
αγαπήσεις μία; Δεν είναι εύκολη επιλογή. Για
να αποφασίσουμε, ακολουθούμε τον χαρα-
κτήρα και τα ιδανικά μας. Παρότι ο Πιέ-
τρο είναι κάτι σαν alter ego μου, νομίζω
ότι ταιριάζω περισσότερο με τον Μπρού-
νο ως προς αυτό.

**Ποιο είναι το δικό σας αγαπημένο υψό-
μετρο;**

Μου αρέσει πολύ στα 2.500 μέτρα, εκεί
που, αφήνοντας πα τα δάση, βρίσκεσαι
να περπατάς σε λιβάδια και πετρώδεις περιο-
χές. Η θέα είναι ανοικτή, ο καθαρός αέρας σε
περιβάλλει, χωρίς να είσαι ακόμα στο ύψος με
τους παγετώνες, όπου η ζωή εξαφανίζεται. Εί-
σαι στο βουνό με τα άγρια ζώα, με τις μαρμότες,
τα αγριόγινδα, τους αίγαγρους, τους αετούς. Εί-
ναι ένα βουνό φτιαγμένο από χειμάρρους, λί-
μνες και παγωμένα πεδία, στα τέλη του Ιουλί-
ου. Τον Αύγουστο, οι βοσκοί οδηγούν εκεί τις
αγελάδες τους και τις κατσίκες για να βοσκή-
σουν. Πηγαίνω συχνά μόνος εκεί, βγαίνω από
το σπίτι και περπατάω για περίπου μία ώρα.
Μπορώ να σκεφτώ καθαρά σε εκείνο το ύψος.
Είναι για μένα μια μορφή διαλογισμού.

**Ποια είναι τα υπέρ και τα κατά τού να γράφει
κανείς στο βουνό και στην πόλη;**

Γράφω σχεδόν αποκλειστικά στο βουνό. Χρειά-
ζομαι συγκέντρωση, που στην πόλη μόνο επι-
φανειακά μπορώ να επιτύχω. Είναι ένας από
τους λόγους που πήγα να ζήσω εκεί πάνω.

**Υπάρχει κι ένα παλιό ελληνικό τραγούδι που
περιγράφει την επιθυμία κάποιου να τραγου-
δήσει στο πιο ψηλό βουνό, για να ακουστεί
ο πόνος του στην ερημιά. Κατά τα άλλα, η
«φύση» – έτσι, γενικά – παρουσιάζεται συχνά
στην τέχνη και σαν πεδίο αφιλόξενο ή προς
κατάκτηση. Είναι θέμα γενεών, προσέγγισης;**

Δεν θα έλεγα ότι σήμερα γράφουμε για τη φύ-
ση με διαφορετικό τρόπο. Προσπαθώ να γρά-

φω για αυτήν όπως ο Χένρι Ντέιβιντ Θόρο το
1850 ή ο Μάριο Ριγκόνι Στερν το 1970. Οι άν-
θρωποι είναι που έχουν αλλάξει. Υπάρχουν
εκείνοι που ζουν στο βουνό σαν να πρόκειται
για δοκιμασία, για διαγωνισμό και οι οποίοι
είναι τις περισσότερες φορές πολίτες που επι-
στρέφουν οδηγώντας στο διαμέρισμά τους. Κι
υπάρχουν κι εκείνοι που προσπαθούν να ζή-
σουν στο βουνό, να το κατανοήσουν και να
το αγαπήσουν για να τους δεχτεί. Αυτή είναι
η δική μου περίπτωση.

**Ακόμα και το ενδιαφέρον για τη φύση ως
πρόκληση ωστόσο μοιάζει να ανηφόκει με
την εμμονή του σύγχρονου πολιτισμού για
επικοινωνία, ειδικά στα social media.**

Δεν νομίζω ότι το ένα είναι αιτία του άλλου.
Όσο πιο εμμονικοί γινόμαστε με την επικοινο-
νία τόσο περισσότερο αισθανόμαστε αιχμάλω-
τοί της και εξιδανικεύουμε τη μοναξιά και τη
φύση. Πρόκειται βέβαια για εντελώς αφηρη-

μένα ιδανικά, τα οποία ελάχιστοι ακολουθούν
τελικά. Γνωρίζω διάρκως ανθρώπους που μου
λένε «ω, πόσο θα ήθελα να ζω κι εγώ σε ένα
σπιτάκι σε υψόμετρο δύο χιλιάδων μέτρων».
Ποτέ όμως δεν συναντώ κάποιον εκεί πάνω.
Όταν τα πράγματα ζορίζουν, οι περισσότεροι
επιλέγουν να παραμείνουν στη φυλακή τους.

Paolo Cognetti
ΤΑ ΟΧΤΑ ΒΟΥΝΑ

Μτφ. Άννα
Παπασταύρου
Εκδ. Πατάκη, 2018,
σελ. 296
Τιμή: 13,30 ευρώ

Εκδόσεις και εκλογές

«Ο πολιτικός διάλογος στην Ιταλία είναι πολύ φτωχός»

**Τι είδους προβλήματα αντιμετωπίζει γενικά ο χώρος των εκδόσεων στη σύγχρονη Ιτα-
λία; Στην Ελλάδα λόγω χάρη ένα από αυτά είναι η κατάργηση της ενιαίας τιμής βιβλίου.**
Ναι, η τιμή των βιβλίων είναι ένα ζήτημα και στην Ιταλία. Οι μεγάλες εκπτώσεις δι-
ευκολύνουν το Amazon και τους διανομείς ευρείας κλίμακας, ενώ σκοτώνουν τα ανε-
ξάρτητα βιβλιοπωλεία που συνιστούν την ψυχή πολλών συνοικιών και κομποπόλεων.
Το σημαντικότερο πρόβλημα όμως είναι ότι οι άνθρωποι διαβάζουν όλο και λιγότερο.
Ούτε το Amazon δεν μπορεί να σταματήσει αυτή την εξέλιξη. Φοβάμαι ότι η ανάγνω-
ση θα γίνει μια δραστηριότητα για λίγους, πολύ λίγους Ιταλούς, που αποτελούν ήδη
την πνευματική ελίτ. Το βρίσκω λυπηρό.

**Ποιες είναι οι σκέψεις και τα συναισθήματά σας για το αποτέλεσμα των πρόσφατων
εκλογών στην Ιταλία;**

Θλιβόμαι και ανησυχώ για τη Δεξιά και για τον μαινόμενο, χωρίς ιδανικά λαϊκισμό:
κέρδισαν. Σήμερα τα πάντα στην Ιταλική πολιτική σκηνή έχουν να κάνουν με τα χρή-
ματα και με τους πρόσφυγες – τίποτα δεν συζητιέται για τις δουλειές, τον πολιτισμό,
τα δικαιώματα. Ο πολιτικός διάλογος είναι πολύ φτωχός. Δεν είναι παρηγοριά το να
γνωρίζεις ότι η κατάσταση είναι ίδια σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

